

EDUKACINĖS PROGRAMOS APRAŠO FORMA

Programos pavadinimas	Smagi pažintis – Žuvys
Programos rengėjas (-ai) (skyrius, pareigos, vardas, pavardė)	Informacinių išteklių skyrius, vyresnioji specialistė Daiva Kavaliauskienė
Informacija apie programos rengėją (patirtis, išsilavinimas ir kt.)	Išsilavinimas aukštasis (Vilniaus edukologijos universitetas). 10 metų patirtis organizuojant ir vedant edukacijas onkologinėmis ligomis sergantiems ir sutrikusį vystymąsi turintiems vaikams, kultūros paso edukacijų „Susipažink su mano pasauliu – kinas neregio akimis“, „Literatūros pamoka be knygų“ ir „Galiu kitaip“, edukacijų „Negalių žodynas“, „Apie disleksiją paprastai“, „Apie autorių teises žinoti sveika“, „Smagi pažintis – Drugiai“, „Smagi pažintis – Bitės“ kūrimas ir vedimas.
Kontaktai	d.kavaliauskiene@labiblioteka.lt tel. +370 658 92 712

BENDRA INFORMACIJA APIE EDUKACINĘ PROGRAMĄ

Dalyvių amžius/klasė	Intelektu negalią turintys žmonės
Grupės dydis	4–10
Trukmė	45 min.
Pritaikymas neįgaliesiems	Edukacinis užsiėmimas „Smagi pažintis – Žuvys“ pritaikytas intelektu negalią ir / ar demencijas turintiems žmonėms.
Edukacinės programos anotacija (trumpas edukacijos turinio aprašymas)	Edukacinis užsiėmimas skirtas intelektu negalią ir / ar demencijas turintiems žmonėms. Pasitelkiant S. Paltanavičiaus knygoje „Kaip miega gyvūnai“ esančią istoriją „Lova po vandeniu“, bus supažindinama su žuvimis, jas supančia aplinka, jų gyvenimo ypatumais. Siekiant didinti intelektu negalią turinčių žmonių supančios aplinkos pažinimą ir kūrybiškumą, bus lavinami keturi pagrindiniai pojūčiai: rega, klausa, uoslė ir lytėjimas. Įtraukiant dalyvius į diskusiją ir pateikiant lavinamąsias užduotis, bus skatinamas supančios aplinkos pažinimas, saviraiška, pozityvumas.
Edukacinės programos temos ir potėmės (pildoma, jei edukacinę programą sudaro daugiau nei viena tema)	

TIKSLAS, UŽDAVINIAI, SIEKTINI REZULTATAI

<p>Tikslas (<i>esminis edukacinės programos tikslas, ko siekiama edukacine programa</i>)</p>	<p>Edukacinio užsiėmimo „Smagi pažintis – Žuvis“ veiklomis siekiama padėti intelekto negalią turintiems žmonėms pažinti juos supantį pasaulį ir skatinti jų saviraišką.</p>
<p>Uždaviniai (<i>suformulavus ugdymo tikslą, numatomi uždaviniai, kurie nusako, kaip šio tikslo bus siekiama</i>)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pateikiant nuotraukas trumpai pristatyti žuvis (didelės, mažos, plėšrios, draugiškos), papasakoti, kur jos gyvena, kaip atsiranda, kuo minta. 2. Duoti pasiklaudyti pasakojimo „Lova po vandeniu“ iš garsinės S. Paltanavičiaus knygos „Kaip miega gyvūnai“. Šios knygos tekstai, gavus autoriaus ir leidėjų sutikimą, garsinant buvo papildyti gamtos garsais, paukščių balsais, kad skaitymo sutrikimą ar negalią turintis asmenys lengviau suprastų tekstą. 3. Kūrybinių dirbtuvių metu pateikiant savarankiškas užduotis ir aktyviai įtraukiant į kūrybos procesą, suteikti galimybę dalyviams pažinti žuvų įvairovę, sužinoti, kuo jos minta, kokiose vietose ir tarp kokių augalų gyvena.
<p>Rezultatai (<i>kokių įgūdžių, žinių įgis ir kokias kompetencijas lavins edukacijos dalyviai</i>)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukacinio užsiėmimo metu dalyviai įgis žinių apie žuvis, jų atsiradimą, gyvenamą aplinką, maitinimosi ypatumus. 2. Dalyviai susipažins su žuvų įvairove (didelės, mažos, plėšrios, draugiškos), jų formomis ir sužinos, kaip jos atsiranda. 3. Gavę ant lapo atspausdintą šabloną, dalyviai galės nuspalvinti ar nusipiešti savo svajonių žuvį. <p>Lavinamos kompetencijos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialinės. Edukacinių užsiėmimų metu dalyviams bus komunikuojama, kad reikia gerbti kitų jausmus (pavyzdžiui, būna žmonių, kuriems žuvis kelia baimę ar nepatinka) ir poreikius, pozityviai bendrauti ir mokėti priimti siūlomą pagalbą. • Pažinimo. Išklause įgarsintą S. Paltanavičiaus istoriją „Lova po vandeniu“ ir susipažinę su kita edukatoriaus pateikta medžiaga apie žuvis, dalyviai praplės savo akiratį, išmoks atskirti plėšrias ir draugiškas žuvis, susipažins su aplinka, kurioje jos gyvena. Supras, kaip atsiranda žuvis ir kodėl svarbu vertinti bei tausoti gamtą. • Komunikacinės. Edukacinių užsiėmimų metu dalyviai bus skatinami dalintis savo žiniomis, klausytis kitų, užduoti kylančius klausimus. • Asmeninės. Pristatant pasakojimą „Lova po vandeniu“, bus siekiama didinti dalyvių sąmoningumą, skatinama tarpusavio empatija ir tolerancija. Dalyviai bus skatinami įvertinti savo gebėjimus, valdyti emocijas ir jausmus, užbaigti pradėtas užduotis. Savo jausmų, idėjų pasaulį jie galės išreikšti pasirinkdami ir piešdami jiems gražiausiai atrodančias žuvis.

METODINĖ INFORMACIJA APIE PROGRAMĄ

<p>Priemonės ir kaštai (<i>kokios priemonės reikalingos edukacinio užsiėmimo metu, pavyzdžiui, projektorius, popierius, žirklys, dėlionės, rašikliai ir pan. Įvardinama programos sąnaudų kaina vienam dalyviui</i>)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pieštukai – yra bibliotekoje. 2. Popierius – yra bibliotekoje. 3. Atspausdinti žuvų paveikslėliai – atspausdinama bibliotekoje.
<p>Mokymo(si) metodai (<i>įvardyti mokymo(si) metodus, naudojamus edukacinėje programoje, siekiant edukacinės programos tikslo ir įgyvendinant uždavinius</i>) <i>Pastaba: patariama pildyti užpildžius programos eigą</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Žodiniai mokymosi metodai: aiškinamasis, pasakojimas, pokalbis. 2. Vaizdiniai metodai: skaidrių demonstravimas. 3. Praktiniai metodai: užduotys. Žuvų spalvinimas ar piešimas.
<p>Edukacinė aplinka (<i>kokioje erdvėje vyksta edukacinė programos, kuo ypatinga edukacinė aplinka, kaip ji papildo edukacinės programos turinį, kaip ją sukuria edukatorius ir / ar dalyviai</i>)</p>	<p>Edukaciniai užsiėmimai vyks intelekto negalią turinčių žmonių susitikimų erdvėje arba LAB renginių salėje.</p>
<p>Programos sąsaja su bendrosiomis ugdymo programomis (<i>kelintos klasės, kokių pamokų turinį papildo / praplečia edukacinė programa</i>)</p>	
<p>PRIEDAI (<i>išvardinti pridedamus priedus</i>) <i>Skaidrės, užduočių šablonai, virtualių testų nuorodos, nuorodos į video medžiagą, edukatoriaus pasakojimo tekstas (pagrindiniai akcentai)</i> <i>Pastaba: jei priedai kito nei WORD formato ir pridedamos medžiagos negalima patalpinti šiame faile, įklijuoti nuorodą į Google diską.</i></p>	<p>Priedas Nr. 1 Edukacijos „Smagi pažintis – Žuvys“ skaidrės. Priedas Nr. 2 Edukacijai „Smagi pažintis – Žuvys“ žuvų maketai savarankiškomis užduotims.</p>
<p>Edukacinės programos interaktyvumas ir inovatyvumas (<i>kokios šiuolaikinės technologijos naudojamos, kokiais būdais į aktyvią veiklą įtraukiami dalyviai, kas naujo, netikėto inovatyvaus edukacinėje programoje</i>)</p>	<p>Pastebėta, kad dauguma intelekto negalią turinčių suaugusiųjų nepažįsta žuvų, neskiria, kurios plėšrios, o kurios draugiškos, jų bijo. Supratimas ir patirtis, kaip atsiranda ir gyvena gyvūnai – vienas iš edukacijos tikslų. Pateikiamos užduotys atkreips intelekto negalią turinčių žmonių dėmesį į juos supančią aplinką, suteiks žinių apie augalus ir gyvūnus bei jų teikiamą naudą mums visiems.</p>

<p>Grižtamojo ryšio fiksavimas (įvardyti, kokia forma bus fiksuojamas grįžtamasis ryšys, pavyzdžiui, skiriama laiko dalyvių refleksijai, pokalbiui su dalyviais apie programos turinį ir kokybę, vykdoma anketinė apklausa ar kt.)</p>	<p>Kiekvieno užsiėmimo eigoje ir pabaigoje dalyviams pateikiami klausimai, kuriais bus siekiama išsiaiškinti, kokias emocijas jie patyrė, ką naujo išmoko ir sužinojo. Pasibaigus užsiėmimui edukatorius pasižymi pagrindinius aspektus.</p>
<p>Informaciniai šaltiniai ir literatūra (naudoti ruošiant edukacinę programą ir naudojami edukacinės programos metu)</p>	<p>1. Kaip miega gyvūnai / Selemonas Paltanavičius. – Vilnius : Tyto alba, 2020. – 39, [1] p. – ISBN 978-609-461-8. – UDK 821.172-93-3 2. Internetiniai puslapiai: <ul style="list-style-type: none"> • The amazing life cycle of a clownfish/the DODO https://www.youtube.com/watch?v=lgUFkM34R7U&t=12s&ab_channel=TheDodo • Coho salmon hatching https://www.youtube.com/watch?v=dnX4ZKvYTHs&ab_channel=U.S.Fish%26WildlifeService 3. Homemade gifts made easy https://www.homemade-gifts-made-easy.com/fish-coloring-pages.html</p>
<p>Kita informacija (kita svarbi / papildoma informacija nepaminėta anksčiau, naudingos nuorodos, papildoma medžiaga)</p>	<p>Edukacija parengta dviem variantais: vienas – sunkią intelekto negalią ir / ar demenciją turintiems žmonėms, antras – lengvesnę intelekto negalią ar demenciją turintiems žmonėms. Edukacijoje pateikiama informacinė medžiaga nesiskiria, tik antru atveju pateikiama daugiau įdomių faktų, informacijos diskusijoms, nuomonės pasidalinimams ar klausimams.</p>

EDUKACINĖS PROGRAMOS VIENO UŽSIĖMIMO NUOSEKLUS PLANAS

Rekomenduojama pildyti siekiant atskleisti edukacijos programos turinį, parodant, kaip aukščiau aprašyti dalykai bus vykdomi, kaip modeliuojamas ugdymo turinys, parenkami veiksmingi ugdymo metodai ir formos ir pan.

Aprašoma edukacinės programos eiga, įvardijamos pagrindinės dalys, trumpai aprašoma jų esmė, trukmė, kiekvienoje dalyje įvardijama **edukatoriaus ir dalyvių veikla, naudojami ugdymo metodai ir pan.**

EDUKATORIAUS VEIKLA	DALYVIO VEIKLA	PASTABOS
ĮVADINĖ DALIS (trukmė 10 min.)		
Susipažinimas – edukatoriaus prisistatymas. Pažintis su edukacijos dalyviais. Temos pristatymas ir klausimas ką dalyviai žino apie žuvis?	Dalyvių prisistatymas ir pasidalinimas savo turimomis žiniomis ir įsivaizdavimu apie žuvis. Informacijos apie žuvis pasidalinimas.	
PAGRINDINĖ DALIS (trukmė 30 min.)		
Edukatorius pristato programą „Smagi pažintis“ pasitelkdamas vaizdinius metodus (skaidrės). Duodama pasiklausti garsinio pasakojimo „Lova po vandeniu“ (iš S. Paltanavičiaus knygos „Kaip miega	Demonstruojamos skaidrės, klausomasi ištraukos iš S. Paltanavičiaus knygos. Supažindinama, kaip atrodo įvairūs	

<p>gyvūnai“). Garso įrašė pasakojama apie žuvis, aiškinamasi, kaip jos atsiranda, kur jos gyvena ir ką veikia.</p> <p>Taikant žodinius mokymosi metodus stengiamasi, kad patys dalyviai diskusijos metu atrastų teisingus atsakymus. Taikant praktinius metodus pateikiamos užduotys, kurių metu dalyviai piešia arba spalvina žuvis.</p>	<p>augalai, pavyzdžiui, kuriuose žuvis slepiasi.</p> <p>Prieš pradėdami piešti ar spalvinti, dalyviai atsako į pateiktus klausimus, aptaria, kas buvo pasakota garso įrašė. Pateikus užduotis ir jas atlikus pokalbio-diskusijos metu dalyviai stengiasi pagrįsti vienokį ar kitokį savo pasirinkimą ar pastebėjimą.</p>	
BAIGIAMOJI DALIS (trukmė 10 min.)		
<p>Edukacinės programos aptarimas ir grįžtamojo ryšio fiksavimas. Edukatorius pateikia klausimus iš edukaciniame užsiėmime pateiktos mokomosios medžiagos. Taip pat aiškinamasi, kokios naujos žinios buvo įgytos ir kokių žinių dalyviai dar norėtų įgyti.</p>	<p>Dalyviai atsakinėja į edukatoriaus pateiktus klausimus, dalinasi savo turėtomis ir naujai gautomis žiniomis, išsako savo nuomonę ir pastebėjimus, kokios informacijos norėtų įgyti kito užsiėmimo metu.</p>	